

Visiedocument Jeugdbeleid in de Hoeksche Waard

Kinderen mij een zorg !

Programma 2007-2010

6 augustus 2007
R&C/W&O/711323
© gemeente Cromstrijen

Buttervliet 1
Numansdorp

Postbus 7400
3280 AE Numansdorp

T (0186) 656100
F (0186) 654559

www.cromstrijen.nl
info@cromstrijen.nl

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	3
2.	Inleiding	4
2.1.	Leeswijzer	4
2.2.	Voorgeschiedenis	4
2.3.	Landelijke ontwikkelingen	5
3.	Kaders en taken van de gemeente in lokaal en regionaal jeugdbeleid	5
3.1.	Gemeentelijke regierol	5
3.2.	Gemeentelijke taken	6
4.	Missie, visie en doelstellingen jeugdbeleid	9
4.1.	Missie	9
4.2.	Visie	9
5.	Actiepunten	10
5.1.	Regionale coördinatie creëren	10
5.2.	Coördinerend wethouder Jeugd (bestuurlijk niveau)	10
5.3.	Ambtelijk regionale coördinatie Jeugd	10
5.4.	Structureel agendapunt regionale Portefeuillehoudersoverleg (PFO)	11
5.5.	Regionaal overleg instellingen	11
5.6.	Convenant opstellen	11
5.7.	Signaleringsysteem invoeren	12
5.8.	Signaal- en meldfunctie (via) scholen verbeteren	12
5.9.	Na aanmelding direct opvolging bieden	13
6.	Doelstellingen Jeugdbeleid 2007-2010	14
7.	Plan van aanpak	15
8.	Tot slot	16

Bijlagen

Planning

1. Voorwoord

Voor u ligt het visiedocument "Jeugdbeleid in de Hoeksche Waard". Jeugdbeleid is een breed onderwerp. Het gaat over jongeren van 0-23 jaar. Jeugdbeleid gaat over preventie, zorg, onderwijs en voorzieningen. Deze notitie gaat vooral over de zorg aan jongeren die dat nodig hebben. In dit document geef ik u de richting aan om tot een sluitende aanpak te komen. Deze notitie kwam tot stand in goed overleg met vele instellingen, gebaseerd op landelijke ontwikkelingen en gebruikmakend van bestaand beleid.

Dit document heeft in mijn optiek drie doelen. Allereerst geef ik u een terugblik op de ontwikkeling van het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard. Na de conferentie "Kinderen, mij een zorg?!" is op vele fronten hard gewerkt om vorm en inhoud te geven aan het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard en het nemen van een aantal besluiten. U daarover te informeren is mijn tweede doel. Het derde doel is de planning. Ik leg u onze doelstellingen tot 2010 voor, ik geef u aan waar wij moeten staan met het jeugdbeleid en welke acties en stappen daarvoor nodig zijn. Stappen en acties die wij vooral gezamenlijk moeten uitvoeren, waar breed draagvlak voor nodig is en waar een ieder zijn eigen steentje aan bij moet dragen.

Laten wij ons bij al deze goede intenties, voornemens en acties goed realiseren, dat wij dit niet voor ons zelf doen. Wij doen dit voor de jeugd in de Hoeksche Waard die het recht heeft om op een gezonde, veilige plek op te groeien tot volwaardige burgers in onze maatschappij. Daarin investeren is invulling geven aan het al oude motto: "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst".

Met al uw activiteiten wens ik u heel veel succes.

Namens de vijf Hoekschewaardse gemeenten,

Peter de Regt
coördinerend wethouder Jeugd

2. Inleiding

2.1. Leeswijzer

Dit visiedocument Jeugdbeleid geeft een beeld van de stand van zaken in het regionale en lokale jeugdbeleid en bevat een doorkijk naar de toekomst. In deze notitie komt eerst een beschrijving van de kaders van het lokale jeugdbeleid en de gemeentelijke regierol aan de orde. Daarna volgt een beschrijving van de visie, missie en doelstellingen van het regionale jeugdbeleid. Tot slot bevat de notitie een overzicht van de activiteiten die uitgevoerd zijn en worden, plus een overzicht van de activiteiten die de komende jaren op de rol staan.

2.2. Voorgeschiedenis

Kinderen in risicosituaties krijgen niet altijd de hulp die ze nodig hebben, omdat de keten in de jeugdhulpverlening niet optimaal functioneert. De informatievoorziening vormt een probleem waardoor het risico aanwezig is dat in de keten langs elkaar heen gewerkt wordt. Door ontbrekende adequate hulpverlening vallen er jongeren tussen “wal en schip”. Dit probleem signaleerde het Leerplichtbureau Hoeksche Waard in 2006. Naar aanleiding hiervan organiseerde de gemeente Oud-Beijerland, op initiatief van de burgemeesters in de Hoeksche Waard samen met de Politie Zuid-Holland zuid en het Openbaar Ministerie, op 21 september 2006 de conferentie “Kinderen, mij een zorg?!”. De uitkomst van de conferentie was dat de gemeenten in de regio gezamenlijk in actie moeten komen om ervoor te zorgen dat kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. De conferentie “Kinderen, mij een zorg!?” leidde tot acht actiepunten, te weten:

1. Regionale coördinator Jeugd.
2. Structureel agendapunt regionale PFO.
3. Coördinerend wethouder Jeugd.
4. Regionaal overleg instellingen.
5. Opstellen convenant.
6. Invoeren signaleringssysteem.
7. Vergroten signaal- en meldfunctie (via) scholen.
8. Na aanmelding direct opvolging bieden.

De voortgang en uitwerking van deze actiepunten komen aan de orde in paragraaf 5.

Voor de conferentie “Kinderen, mij een zorg ?!” werkten organisaties in de Hoeksche Waard regionaal al samen op het gebied van jeugdbeleid. Er ligt een convenant met de provincie waarin de gemeenten in de Hoeksche Waard tot 2008 gezamenlijk afspraken maakten over onderdelen van het jeugdbeleid. Op basis van dit convenant werkte de Hoeksche Waard aan:

1. Versterking van het aanbod opvoed- en gezinsondersteuning.
2. Verbetering van de aansluiting onderwijs en jeugdzorg.
3. Aanpak jeugdcriminaliteit.

Ook trokken gemeenten vanaf 2002 gezamenlijk op, om op een eenduidige manier de uitvoering van de leerplicht te realiseren. Daarnaast ligt er een rapport van PJ partners waarin zij de ontwikkelingen van het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard schetsen.

Er ligt een rapport van Jeugd Samenleving en Opvoeding (JSO) waarin zij inzicht geeft in de aanwezige netwerken binnen de Hoeksche Waard. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de gemeenten deze rapporten (daar waar mogelijk) meenemen in dit visiedocument.

2.3. Landelijke ontwikkelingen

Ook de landelijke ontwikkelingen zijn van invloed op het lokale en regionale jeugdbeleid in de Hoeksche Waard. Jeugd en het gezin staan hoog op de politieke agenda. Dit blijkt onder meer uit het kabinetsvoornemen om in het land tot een dekkend stelsel van Centra voor Jeugd en Gezin te komen. De doelgroep van deze centra zijn kinderen van 0-18 jaar. Het is de bedoeling dat ouders bij het Centrum voor Jeugd en Gezin terecht kunnen met al hun vragen over opvoeding en gezondheid. De samenwerking tussen diverse instellingen kan bij de totstandkoming van een dergelijk centrum een extra impuls krijgen. In de Hoeksche Waard spelen wij in op deze ontwikkeling met de vorming van een virtueel Centrum voor Jeugd en Gezin. In de tweede fase willen de Hoekschewaardse gemeenten op een of meerdere plaatsen een fysiek Centrum voor Jeugd en Gezin realiseren. Daarnaast zegde de minister aan de gemeente extra financiële middelen toe om de plannen die er zijn te realiseren.

3. Kaders en taken van de gemeente in lokaal en regionaal jeugdbeleid

De gemeenten in de Hoeksche Waard hebben naast een aantal uitvoerende taken de regie over het jeugdbeleid, zowel op regionaal als lokaal niveau.

3.1. Gemeentelijke regierol

Uitgangspunt is dat de gemeente regisseert op inhoud, proces en structuur.

Regie op inhoud

De regierol houdt in dat de gemeente de aanwezige voorzieningen bijeenbrengt, faciliteert en aanstuurt met het doel een samenhangend systeem van opvoed- en opgroei-ondersteuning te realiseren. Dit systeem moet zijn afgestemd op de lokale situatie en het jeugdzorgaanbod. De regierol beperkt zich niet tot voorzieningen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen, maar bestrijkt ook voorzieningen waar de gemeente geen directe zeggenschap over heeft, zoals scholen, politie, huisartsen en de strafrechtketen.

Regie op proces

Om goed te regisseren, moet de gemeente een helder beeld hebben van de capaciteiten en (financiële) mogelijkheden van alle betrokken voorzieningen. Op basis daarvan spreken de instellingen, aangestuurd door de gemeenten als regisseur, af wie welke bijdragen levert en wie eindverantwoordelijk is voor het proces. Deze regietaak ligt bij de gemeente. Door onder andere convenanten en directe productafspraken met instellingen geeft de gemeente invulling aan haar regierol.

Regie op structuur

In hoofdstuk 7 komt in het plan van aanpak de structuur verder aan de orde.

Regie op samenhang

Een andere niet onbelangrijke taak van de gemeentelijke regie is de vertaling van het landelijk en provinciaal beleid in lokaal en regionaal beleid. Als grondslag voor met name de samenwerking met de provincie ligt er de Regionale Agenda Samenleving en het uitvoeringsconvenant.

3.2. Gemeentelijke taken

De gemeentelijke taken op het gebied van het jeugdbeleid komen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in prestatieveld 2 **Preventieve ondersteuning jeugd** samen. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (de WRR) noemde een aantal bouwstenen voor het jeugdbeleid. Het prestatieveld heeft betrekking op de in de gemeente wonende jeugdigen, en in voorkomende gevallen hun ouders, bij wie sprake is van een verhoogd risico. Het gaat om jongeren die het risico lopen om geconfronteerd te worden met ontwikkelingsachterstand, schooluitval of criminaliteit, waarvoor de zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg (nog) niet nodig is.

De gemeente is sinds de invoering van de Wet op de jeugdzorg (2005) verantwoordelijk voor de volgende vijf kerntaken:

1. Informatie en advies.
2. Signalering.
3. Beoordeling en toeleiding.
4. Pedagogische hulpverlening.
5. Coördinatie van zorg.

Bij de ontwikkeling van het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard is het uitgangspunt "**Regionaal wat regionaal moet en lokaal wat lokaal kan**". Van groot belang is wel dat het lokaal en regionaal beleid elkaar versterken en/of aanvullen. Samenvattend heeft het jeugdbeleid betrekking op **Leren Leven, Leren Leren, en Leren Kiezen**. Verderop in deze notitie komen de doelstellingen en deze thema's in concrete acties terug.

Ad 1. Informatie en advies

Bij deze functie gaat het zowel om ongevraagde informatie over opvoeden en opgroeien (voorlichting), als om het beantwoorden van specifieke vragen van ouders en jeugdigen. Voor zowel ouders als jeugdigen is een groot assortiment algemene opvoedingsvoorlichting beschikbaar, bijvoorbeeld via de media, openbare bibliotheken en het internet. De rol van de gemeente kan in principe beperkt blijven tot het opsporen van lacunes in het algemene voorlichtingsaanbod, in relatie tot de lokale en regionale informatiebehoefte. Omdat met dit aanbod niet iedereen wordt bereikt, wil het kabinet op elke tienduizend inwoners een Centrum voor Jeugd en Gezin inrichten. Vooruitlopend op de nog ongewisse ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin starten wij in de Hoeksche Waard met de ontwikkeling van het virtuele Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit project, met grote belangstelling gevolgd door de provincie, moet uiteindelijk leiden tot een virtueel centrum waar jongeren, ouders en instellingen informatie kunnen krijgen op alle vragen. Het centrum wordt niet alleen ingericht met instellingen werkzaam op het gebied van de jeugdzorg. Het moet ook een knooppunt worden van alle voor jongeren aanwezige voorzieningen. Het virtuele centrum is bereikbaar via de websites van gemeenten en instellingen. Daarnaast integreren wij het centrum in de Wmo-loketten van de gemeenten zodat ook burgers die niet beschikken over internet toegang hebben tot het centrum.

Ad 2. Signalering

Het gaat bij deze kerntaak om het vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen en opvoeders, óók als de betrokkenen die problemen zelf wellicht (nog) niet goed onderkennen. Hierbij is ook aandacht voor (beginnende) delinquentie op zijn plaats. Beroepskrachten van algemene voorzieningen, vooral die in de jeugdgezondheidszorg en het onderwijs, komen in hun dagelijks werk tal van probleemsignalen tegen. Gezamenlijk (onder regie van de gemeenten) is het van groot belang de signaleringsvaardigheden van de betrokken beroepskrachten te versterken door advisering en deskundigheidsbevordering.

Ad 3. Beoordeling en toeleiding

Nadat een vraag of probleem is gesignaleerd, hetzij door een jeugdige of ouder, hetzij door anderen, moeten wij direct hulp inzetten. Dit vereist in de eerste plaats dat het ondersteunings- en zorgaanbod inzichtelijk is, zowel voor hulpvragers als voor beroepskrachten. Tot slot is het van groot belang goede afspraken te maken over verwijzing van ouders en jeugdigen naar opvoed- en opgroei-ondersteuning en/of bij ernstige problemen naar bureau Jeugdzorg en het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Om de inzichtelijkheid te realiseren in de Hoeksche Waard voert het expertisecentrum voor Jeugd Samenleving en Opvoeding (JSO) een onderzoek uit om de sociale kaart duidelijk en inzichtelijk te krijgen. Deze duidelijkheid moet tevens zorgen voor een goed gespreid hulpverleningsaanbod.

Ad 4. Pedagogische hulpverlening

Pedagogische hulpverlening betreft kortdurende advisering en lichte hulpverlening op momenten dat de opvoeding dreigt te stagneren. Pedagogische hulp bestaat in veel verschillende vormen. Voor ouders zijn er vaak pedagogische spreekuren, meestal in het kader van de jeugdgezondheidszorg. Belangrijk is dat alle ouders daar terecht kunnen. Ook het algemeen maatschappelijk werk en het School Maatschappelijk Werk bieden pedagogische hulp aan. Voor scholieren vanaf twaalf jaar moet op een school een persoonlijke begeleider beschikbaar zijn.

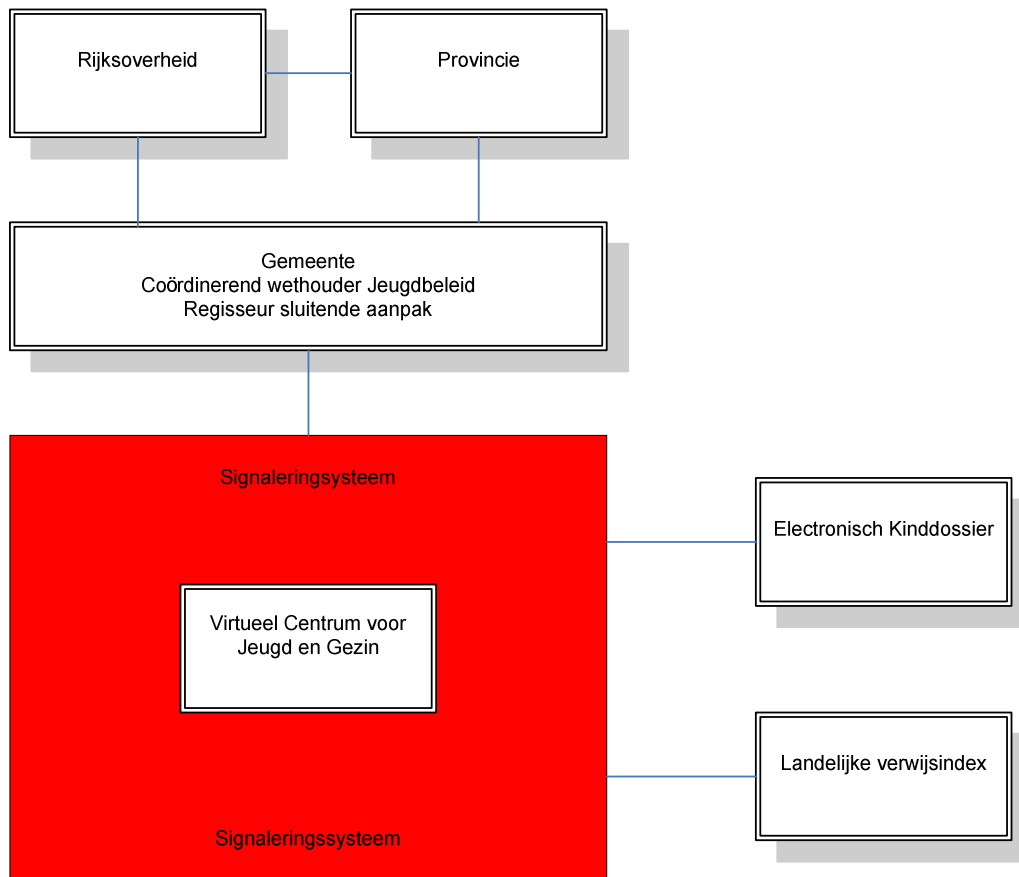
Verder is van belang dat jeugdigen uit de gemeente zo nodig deelnemen aan coachingprojecten voor (beginnende) delinquenten. Een goed aanbod van pedagogische hulp houdt rekening met de diversiteit aan doelgroepen in de lokale gemeenschap. Nauwe samenwerking tussen instellingen met bureau Jeugdzorg kan zo nodig zorgen voor een versnelde en 'warme' overdracht van cliënten naar de jeugdzorg. Dit komt de effectiviteit en slagvaardigheid van de hulpverlening ten goede.

Ad 5 Coördinatie van zorg op lokaal en regionaal niveau

De gemeente is verantwoordelijk voor een integrale benadering van hulp aan gezinnen met meervoudige problematiek, die geen greep hebben op de eigen situatie. Deze gezinnen hebben te maken met diverse instanties en hulpverleners. Bijvoorbeeld in verband met schuldsanering, huisvesting, verslaving en problemen op school. Het is aan de gemeente ervoor te zorgen dat lokale instellingen, zoals scholen, consultatiebureau, jongerenwerk en politie, afspraken maken over het bij elkaar brengen van afzonderlijke probleemsignalen van/over het gezin en het onderling afstemmen van de hulpverlening. Sommige gemeenten in Nederland experimenteren in dit verband met een centraal meld- en coördinatiepunt.

Als het een gezin betreft met een indicatie voor jeugdzorg, gaat bureau Jeugdzorg na wie de coördinatie het beste op zich kan nemen. Belangrijk is dat degene die eindverantwoordelijk is voor het hulpverleningsproces goed zicht heeft op welke hulp noodzakelijk is en het vertrouwen van het gezin heeft.

Bij de ontwikkelingen is het van belang de ontwikkelingen rond het Electronisch Kinddossier en de Landelijke Verwijsindex een plek te geven. Onlangs gaven de grote steden aan dat er, naast de medische informatie, ook plaats moet zijn in het Elektronisch Kinddossier voor andere informatie. Schematisch zien wij de coördinatie in de Hoeksche Waard als volgt:

4. Missie, visie en doelstellingen jeugdbeleid

Bij het formuleren van de missie en visie staan de volgende uitgangspunten centraal:

1. Doelgroep 0-23 jaar.
2. Het kind staat centraal.
3. Uitgaan van de levensloop van het kind.
4. Vraag gericht.
5. Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk.

4.1. Missie

Nadat het jeugdbeleid met de conferentie “Kinderen, mij een zorg?!” op de regionale politieke agenda is gezet, formuleerden de vijf gemeenten in de Hoeksche Waard een visie en een missie. Deze visie en missie vormen het fundament voor de verdere ontwikkeling van het jeugdbeleid en luidt als volgt:

“Iedereen doet mee in de Hoeksche Waard. In de Hoeksche Waard groeien alle jongeren gezond en veilig op”.

De ambitie die uit de missie naar voren komt is hoog. En dat is niet voor niets. De gemeenten, de organisaties en instellingen vinden het niet aanvaardbaar dat een kind door een niet adequaat jeugdbeleid tussen wal en schip valt. Hoewel de cijfers over de jeugdproblematiek in de Hoeksche Waard vergeleken met het landelijke gemiddelde niet alarmerend zijn, zijn de signalen en praktijkvoorbeelden over een niet sluitende samenwerking in de hulpverleningsketen er wel. Dat is ook de reden van een voortvarende aanpak van het regionale jeugdbeleid.

4.2. Visie

Waar de missie het bestaansrecht weergeeft, biedt de visie een wenkend perspectief. In de visie staat wat de doelstellingen zijn tot 2010. De visie luidt:

“In de Hoeksche Waard is een op de vraag afgestemd voorzieningenaanbod.”

“Er is een adequaat, sluitend en kwalitatief zorg- en hulpverleningsaanbod.”

Het eerste deel van de visie richt zich op het algemene aanbod (sport, peuterspeelzalen, jongerenwerk) aan voorzieningen voor het veilig en gezond opgroeien van kinderen. Het tweede deel heeft betrekking op een sluitende aanpak voor individuele kinderen en gezinnen die hulp nodig hebben: zorg voor jeugd.

5. Actiepunten

Na de conferentie “Kinderen mij een zorg?!” startten diverse activiteiten waarin de actiepunten van de conferentie centraal stonden. De actiepunten zijn:

1. Coördinerend wethouder Jeugd.
2. Regionale coördinatie Jeugd.
3. Structureel agendapunt regionale PFO.
4. Regionaal overleg instellingen.
5. Convenant opstellen.
6. Signaleringssysteem invoeren.
7. Signaal- en meldfunctie (via) scholen vergroten.
8. Na aanmelding direct opvolging bieden.

5.1. Regionale coördinatie creëren

Doelstellingen

De regionale coördinatie op het gebied van jeugdbeleid heeft als doelstelling:

1. Afstemming en besluitvorming op bestuurlijk niveau.
2. Samenwerking op ambtelijk niveau tussen de vijf gemeenten.
3. Afstemming en samenwerking tussen de gemeenten en hulpverlenende instellingen.
4. Afstemming en samenwerking tussen de hulpverlenende instellingen.

Deze doelstellingen bereiken wij door:

1. Een coördinerend wethouder jeugd te benoemen.
2. Regionale coördinator jeugd (ambtelijk) aan te stellen.
3. Jeugd als structureel aandachtspunt op de agenda van het PFO op te nemen.
4. Regionaal overleg instellingen.

5.2. Coördinerend wethouder Jeugd (bestuurlijk niveau)

De wethouder Onderwijs van de gemeente Korendijk, de heer W. Reijnierse, stelde tijdens de conferentie: “Coördinatie gaat niet ver genoeg, iemand moet bevoegd zijn om beslissingen te nemen, er moet een regionale wethouder Jeugd komen”. Het eerste succes is er, de coördinerend wethouder is er in de persoon van de heer P. de Regt. Vanaf januari 2007 voert hij zijn coördinerende taken uit.

5.3. Ambtelijk regionale coördinatie Jeugd

De ambtelijke coördinatie bestaat uit twee aspecten. Op termijn moet er een regisseur sluitend aanpak komen. In welke vorm, met welke taken en verantwoordelijkheden is nog punt van onderzoek en discussie.

De regionale coördinator Jeugd (ambtelijk) ondersteunt allereerst de regionaal wethouder Jeugd. Daarnaast zet hij zich in om de communicatie en samenwerking tussen de ambtenaren en hulpverlenende instellingen in de Hoeksche Waard te verbeteren. Hij coördineert:

1. Regionaal Overleg Ambtenaren Jeugd. Dit samenwerkingsverband komt frequent bijeen en werkt op basis van een werkplan aan de strategische en praktische ontwikkeling en uitvoering van het jeugdbeleid.
2. de uitvoering van het onderdeel Jeugd van de Regionale Agenda Samenleving (RAS) Hoeksche Waard (voor onderwerpen jeugd) met vertegenwoordigers vanuit de gemeenten, betrokken instellingen en de provincie.
3. het bouwen aan het regionale netwerk en stimuleert het regionaal overleg instellingen.
4. het opstellen van een convenant (zie actiepunten 2).
5. de aanschaf en implementatie, op basis van de convenanten, van het registratiesysteem.
6. de ontwikkeling van het (virtueel) Centrum voor Jeugd en Gezin.
7. het vertalen van de ontwikkelingen op landelijk niveau en implementeert deze in de Hoeksche Waard.

De gezamenlijke colleges besloten in haar vergadering van 20 juni 2007 middelen hiervoor vrij te maken. De regionale coördinator Jeugd is vanaf januari 2007 aan de slag.

5.4. Structureel agendapunt regionale Portefeuillehoudersoverleg (PFO)

Het onderwerp "jeugdbeleid" staat vanaf januari 2007 structureel op de agenda van het portefeuillehoudersoverleg (PFO). De portefeuillehouders vormen in het overleg feitelijk de stuurgroep voor de ontwikkeling van het jeugdbeleid. Voordat voorstellen naar de colleges en raden van de vijf gemeenten in de Hoeksche Waard gaan, neemt het PFO een gezamenlijk standpunt in over de voorstellen van het regionaal ambtelijk overleg. Het PFO legt haar voorstellen en standpunten voor aan de colleges en de raden.

5.5. Regionaal overleg instellingen

In de Hoeksche Waard bestaan verschillende overleggen tussen de hulpverlenende instellingen. De rollen en verantwoordelijkheden lijken echter niet altijd helder genoeg gezien de praktijkvoorbeelden tijdens de conferentie "Kinderen, mij een zorg?!". Bij de uitvoering van actiepunten, zoals het opstellen van convenanten en de invoering van het signaleringssysteem, is goede samenwerking tussen de instellingen een eerste vereiste. Belangrijk is dat dit gecoördineerd wordt. Het ligt voor de hand dat de regionale wethouder Jeugd en de ambtelijk regionaal coördinator Jeugd het initiatief nemen.

5.6. Convenant opstellen

Tijdens de conferentie gaf de wethouder Jeugd van de gemeente Oud-Beijerland, mevrouw M. Goldschmeding, aan dat wij (gemeenten en instellingen) de verantwoordelijkheden moeten vastleggen in convenanten. Er is altijd iemand verantwoordelijk voor de hulpverlening. De heer F. Langhout verwoordde het als spreker tijdens de conferentie als volgt: "Bij heldere afspraken hoeven er geen kinderen in de achtertuin van de wethouder gedumpt te worden". Bij het opstellen van het convenant zijn zowel de vijf gemeenten als de instellingen betrokken.

Met de gezamenlijke ondertekening verbinden de partners zich aan de uitgangspunten van de convenanten en is er geen enkele vorm meer van vrijblijvendheid. In zijn rol als regisseur spreekt de gemeente, indien noodzakelijk, partijen aan als er sprake is van het zich niet houden aan die afspraken”.

Doelstellingen

Met het opstellen en ondertekenen van een convenant bereiken wij het volgende:

1. Vastleggen verantwoordelijkheden van de vijf gemeenten in de Hoeksche Waard.
2. Vastleggen verantwoordelijkheden van de hulpverlenende instellingen die werkzaam zijn in de Hoeksche Waard.
3. Concrete afspraken tussen gemeenten en instellingen over kinderen die nergens heen kunnen, om te voorkomen dat kinderen tussen wal en schip terecht komen, gaan zwerven of op andere manier ‘verdwijnen’.

5.7. Signaleringsysteem invoeren

In de Hoeksche waard ontbreekt een centraal georganiseerde, eenduidige registratie van risicokinderen en signalen. De informatie-uitwisseling tussen de vijf gemeenten en de hulpverlenende instellingen in de Hoeksche Waard is onvoldoende. De informatie-uitwisseling is nu sterk afhankelijk van personen en daardoor heel kwetsbaar. Duidelijk is dat ook binnen de Hoeksche Waard de aanschaf van een systeem noodzakelijk is. Echter niet eerder dan dat alle instellingen en gemeenten de visie en missie onderschrijven en dat door de uitvoering van de actiepunten 1 en 2 zij hieraan vorm en inhoud gaan geven. Tijdens de conferentie presenteerde de gemeente Helmond een registratiesysteem wat een belangrijk hulpmiddel is voor een goede uitvoering van het jeugdbeleid. Inmiddels zijn er in het land meerdere systemen operationeel.

Doelstellingen

Met het invoeren van een signaleringsysteem bereiken wij het volgende:

1. Door directe registratie voeren de betrokken instellingen gecoördineerd de noodzakelijke integrale interventies uit. Daarmee voorkomen wij dat de situatie van deze risicojongeren verslechtert.
2. Maximale inzet plegen om te voorkomen dat kinderen tussen wal en schip raken.
3. Het systeem registreert en wijst de eindverantwoordelijk casemanager aan.
4. Deelnemende partijen weten van elkaar wie betrokken is bij het hulpverleningsproces waardoor een goede coördinatie bereikt wordt.
5. Dit leidt tot optimale samenwerking tussen de instellingen en de gemeenten.

5.8. Signaal- en meldfunctie (via) scholen verbeteren

Belangrijke vindplaats van problemen met jongeren is het onderwijs. Zowel het basis- als het voorgezet onderwijs in de Hoeksche Waard hebben een belangrijke functie in het signaleren van risicokinderen. Vanuit het schoolmaatschappelijk werk of een Zorg en Advies Team (ZAT) mobiliseert het onderwijs de hulpverlening. Na het signaleren is het de taak van het onderwijs de problematiek daar aan te melden zodat het kind tijdig die hulp krijgt die het nodig heeft. Niet voor niets realiseert de Hoeksche Waard met ingang van 1 januari 2008 een verdere professionalisering van het leerplichtbureau. Niet alleen het onderwijs maar ook het peuterspeelzaalwerk, de kinderopvang en de overblijfmoeders hebben een belangrijke rol bij deze signaal- en meldfunctie. Zij zijn naast de docenten en begeleiders in het onderwijs ‘de ogen en oren’ in en rond de school en leveren signalen af bij de Zorg Advies Teams en/of het School Maatschappelijk Werk.

Doelstellingen

Met het verbeteren van de signaal- en meldfunctie van scholen bereiken wij het volgende:

1. Meer inzicht in het aantal risicokinderen en de aard van de problematiek in de Hoeksche Waard.
2. Door het vroegtijdig signaleren en aanmelden van risicokinderen kunnen deze kinderen geholpen worden om uit hun probleem te komen.
3. Vergroten van de alertheid in en rond de school.

5.9. Na aanmelding direct opvolging bieden

Professionals in de hulpverlening krijgen vaak te maken met lange wachtlijsten. In de huidige situatie is er naast de problematiek van de wachtlijsten ook het probleem van acute gevallen die 'nergens' terecht kunnen. Voorbeelden van obstakels waar instellingen tegenaan lopen, zijn de verantwoordingscultuur, te weinig budget, te weinig hulpverleners, administratieve en bureaucratische rompslomp en een gebrek aan onderling vertrouwen. Het oplossen van de wachtlijstproblematiek kunnen de gemeenten als regisseur niet alleen. Het is van belang om in geval van acute problematiek een goed werkend vangnet te organiseren, waardoor wij voorkomen dat kinderen tussen wal en schip vallen. De gemeenten, vanuit de regisseursrol, hebben de taak de problematiek bij de verantwoordelijke instellingen aan te kaarten en, in uiterste geval, oplossingen af te dwingen.

Doelstellingen

1. Duidelijkheid door het analyseren van de obstakels in de keten van de jeugdhulpverlening.
2. Verkorten van de huidige wachtlijsten.
3. Directe plaatsing van 'acute gevallen'.

6. Doelstellingen Jeugdbeleid 2007-2010

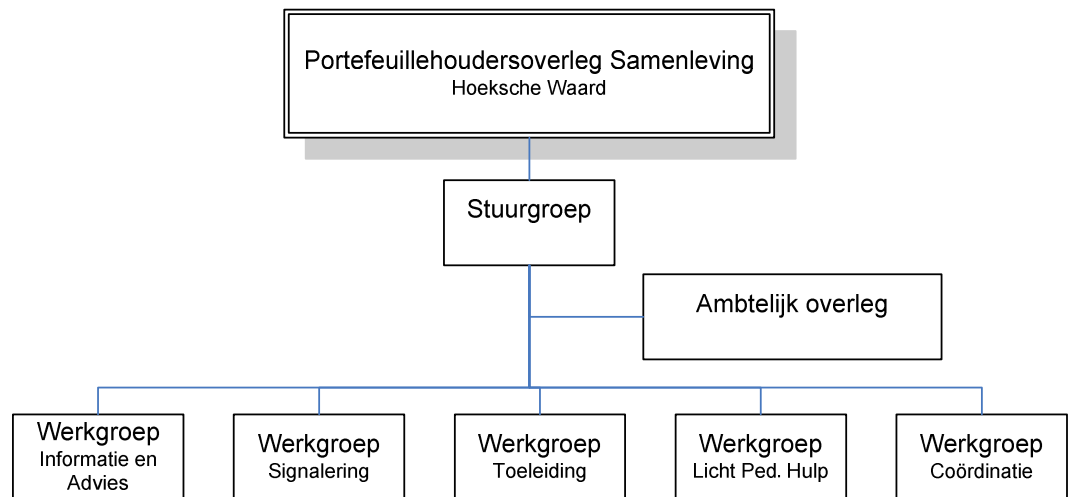
Uitgaande van de vijf kernfuncties, de uitkomsten van “Kinderen, mij een Zorg?!” en de landelijke ontwikkelingen, formuleren en onderschrijven de gemeenten en de deelnemende partners de doelstellingen. Waar staat de Hoeksche Waard in 2010 op het terrein van het jeugdbeleid? Wat zijn de gezamenlijke ambities en wat moet daarvoor gebeuren? Schematisch staat de Hoeksche Waard voor de volgende uitdagingen:

Functies	Doelstellingen 2010
1. Informatie en advies	Voor iedereen (burgers en instellingen) is duidelijk waar binnen de regio en de eigen gemeente informatie en advies over opvoeden en opgroeien te krijgen is.
2. Signalering	Voor alle partijen is duidelijk welke afspraken gelden voor het centraal melden van verontrustende signalen van of over gezinnen en jeugdigen.
3. Toeleiding	Voor alle partijen is duidelijk welke afspraken gelden voor het beoordelen van gesignaleerde problemen, het zo nodig plegen van interventies en het doorverwijzen van cliënten naar lokale- en of regionale voorzieningen of bureau Jeugdzorg
4. Licht pedagogische hulp	Gezinnen en jeugdigen met opvoed- en opgroei problemen komen op de juiste plek terecht en worden niet van het kastje naar de muur gestuurd; licht pedagogische ondersteuning is beschikbaar.
5. Coördinatie	Voor gezinnen en jeugdigen met (meervoudige) problemen die daar geen greep (meer) op hebben, is er regionale zorgcoördinatie (casemanagement met benoeming eindverantwoordelijke), een coördinerend wethouder met doorzettingsmacht en een regisseur sluitende aanpak.

7. Plan van aanpak

In bijgevoegd schematisch overzicht (bijlage 1) staan de taken waar de Hoeksche Waard in de komende jaren voor staat. Hiermee maken wij een eerste, zij het nog grove, omschrijving van het uitvoeringsprogramma inzichtelijk. Duidelijk is ook dat gemeenten en organisaties gezamenlijk nog veel werk moeten verzetten om die doelstellingen te realiseren. Om dat gestructureerd aan te pakken komt er een structuur waarin wij de uitvoeringsprogramma's stuk voor stuk aanpakken.

Schematisch ziet deze structuur er als volgt uit.

Rol en taken portefeuillehoudersoverleg (PFO)

De portefeuillehouders Samenleving nemen besluiten op het terrein van het jeugdbeleid. De besluiten legt het PFO neer bij de stuurgroep die, onder voorzitterschap van de coördinerend wethouder Jeugd, de besluiten vertaalt in concrete opdrachten richting de werkgroepen. Het PFO rapporteert aan colleges en raden.

Taken en rol stuurgroep

In de stuurgroep nemen bestuurders/directieleden van de betrokken instellingen plaats. Onder voorzitterschap van de coördinerend wethouder formuleert de stuurgroep de opdrachten aan de werkgroepen, maakt een tijdsplanning, stuurt en bewaakt de voortgang. De stuurgroep neemt besluiten over de adviezen en voorstellen van de werkgroepen. De stuurgroep rapporteert aan het PFO.

Taken en rol werkgroepen

Op grond van de concrete opdracht voert de werkgroep, onder voorzitterschap van de ambtelijk coördinator Jeugdbeleid, binnen de tijdsplanning die de stuurgroep vaststelt haar opdracht uit. Er is een rechtstreekse terugkoppeling van de werkgroepen aan de stuurgroep.

Communicatie

Het jeugdbeleid staat hoog op de agenda van bestuurders en directies van organisaties. Ook de uitvoerders van het jeugdbeleid voelen zich nauw betrokken bij de ontwikkelingen. Het is van het grootste belang dat de medewerkers van de instellingen en organisaties het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard steunen. Hiervoor zetten wij een aantal communicatiemiddelen in. Allereerst de nieuwsbrieven, daarnaast het vervolg op de conferentie "Kinderen, mij een zorg?!" op 20 september 2007. In de komende periode organiseren de gemeenten en instellingen werkbijeenkomsten (vanuit de stuur- en werkgroepen) met de medewerkers van betrokken organisaties. Op die manier raken de medewerkers betrokken bij de ontwikkelingen en plannen. Bovendien hebben medewerkers de gelegenheid voor het stellen van vragen en kunnen zij met reacties en aanvullingen bijdragen aan de ontwikkelingen, waarmee zij nog meer draagvlak creëren voor het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard. Duidelijk is dat het management van de betrokken organisaties hier een belangrijke rol in speelt.

Op gezette tijden is het van belang via de pers de burgers te informeren zodat er meer en meer bekendheid ontstaat over het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard. Burgers kunnen daarnaast via het virtuele Centrum voor Jeugd en Gezin kennis nemen van de ontwikkelingen en er actief aan bijdragen. Dit laatste door bijvoorbeeld te chatten met de wethouder Jeugdbeleid, een spreekuur en daar waar nodig interactieve processen.

8. Tot slot

In deze notitie nam ik u als coördinerend wethouder mee in de ontwikkeling van het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard vanaf september 2006. De noodzakelijke tijd van denken, praten en voorstellen doen ligt nu achter ons. Het is nu een kwestie van doen en voortgaan op de ingeslagen weg om de plannen, ontwikkelingen en ideeën tot 2010 in concrete resultaten om te buigen. In dit document nam ik dan ook een concrete planning (bijlage 1) op, met haalbare en duidelijke doelstellingen, met het benoemen van het resultaat, en een, waar mogelijk, inschatting van de kosten. Het is ook een document waar alle acties waaraan wij (instellingen, organisaties en gemeenten) gezamenlijk van 2007-2010 moeten werken zijn opgenomen. Niet alleen de actiepunten uit de conferentie "Kinderen, mij een Zorg?!" maar ook de actiepunten uit het convenant met de provincie namen wij in de uitvoeringsplannen op, zodat een totaalbeeld ontstaat wat gemeenten en de betrokken organisaties in de komende jaren gaan doen. Uitvoering van ambities vraagt veel energie van alle betrokken partijen, vraagt om de wil de doelstellingen te realiseren en vraagt ook de nodige financiële inzet. Dat jeugdbeleid financieel offers vraagt is duidelijk. De regering stelt daar ook extra financiële middelen voor beschikbaar. Wat ook duidelijk is dat wij deze investeringen moeten plegen voor een goede en gezonde toekomst voor onze jeugd. Ik vraag u dan tot slot volmondig ja te zeggen tegen het jeugdbeleid in de Hoeksche Waard en u in te zetten om er een succes van te maken.

20 september 2007

Peter de Regt
coördinerend wethouder Jeugdbeleid Hoeksche Waard

Bijlagen

Planning

Doelstellingen	Activiteit/Project	Resultaat	Uitvoering door	Kosten/ Financiering	Uren	Planning
Regionale coördinatie	Aanstellen coördinerend wethouder Jeugd in de Hoeksche Waard	Coördinerend wethouder	Portefeuillehouders jeugd HW	-		Gereed Peter de Regt
	Aanstellen Regionaal coördinator Jeugd	Coördinator Jeugd	Gezamenlijke colleges besluiten; Gemeente Cromstrijen levert coördinator.	Beschikbaar vanuit RAS € 20.000,00 per jaar	0,6 fte 2007-2010	Gezamenlijke colleges akkoord in juni 2007
	Jeugd als structureel agendapunt opnemen op het regionale portefeuillehouderoverleg	PFO is stuurgroep jeugdbeleid	Coördinerend wethouder Jeugd.	-	-	Loopt sinds 2007
Regionaal overleg instellingen en communicatie	Nieuwsbrief	Nieuwsbrief aan alle betrokkenen bij het jeugdbeleid in de HW, 1x per half jaar.	Coördinator Jeugd; Regionaal Ambtelijk Overleg jeugdbeleid.	Periode 2007-2010 € 5000,00		2007-2010 in juni en december van ieder jaar
	Gespreksronde met grote instellingen die werkzaam zijn in de HW	Instemming met jeugdbeleid in Hoeksche Waard	Coördinerend wethouder Coördinator Jeugd	-		Doorlopend
	Bijwonen van overleggen - regie en overleggroep - overleg 12-18	Structureel bijwonen van overleg	Coördinator Jeugd Lid van regionaal ambtelijk overleg	-		Doorlopend
	In kaart brengen van alle betrokkenen bij jeugdbeleid in de HW	Actuele sociale kaart organisaties werkzaam op het gebied van jeugdzorg	JSO	Bijdrage (steunuren) vanuit de provincie		Start 2007; Resultaat eind 2007

	Virtueel centrum voor jeugd en gezin	Digitaal Centrum voor Jeugd en Gezin waar jongeren, ouders, hulpverleners en andere betrokkenen bij jeugdbeleid informatie krijgen	Coördinerend wethouder Coördinator jeugd Regionaal ambtelijk overleg Jeugdbeleid	€ 20.000,00 gezamenlijke financiering RAS en Provincie		September 2007 eerste versie 2008 definitief ontwerp
Convenant opstellen	Convenanten afsluiten tussen gemeenten en instellingen	Convenant waarin taken en verantwoordelijkheden benoemd zijn	Coördinator jeugdbeleid	-		2008
Invoering signalerings-systeem	Invoeren van een signaleringssysteem	Een signaleringssysteem waar alle hulpverlenende instellingen op basis van het convenant in de HW gebruik van maken	Coördinator jeugd	Aanschaf PM Bijdrage RAS € 45.000,00; Opnemen als PM post in begroting gemeenten		2008
Signaal en meldfunctie	Alle basisscholen bieden School Maatschappelijk Werk	Netwerk van School Maatschappelijk Werk op alle basisscholen	Coördinator Jeugd Regionaal ambtelijk overleg jeugd en Onderwijs	PM		2008
	Alle scholen voor voortgezet onderwijs bieden schoolmaatschappelijk werk	Netwerk van schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs.	Coördinator Jeugd Regionaal ambtelijk overleg Jeugd en Onderwijs	€ 18.000,00 beschikbaar vanuit RAS; Opnemen als pm post in begroting gemeenten		
	Alle scholen voor voortgezet onderwijs hebben een Zorg en Advies Team					
	Overdrachtsformulier invoeren in de HW voor elk kind dat van de voorschoolse voorziening naar de basisschool gaat (aansluiting bij EKD)	Voor elk kind in de HW wordt een overdrachtsformulier ingevuld	Coördinator Jeugd Regionaal ambtelijk overleg Jeugd en Volksgezondheid			Gereed

	De peuterspeelzalen (psz) en kinderopvang spelen een rol bij de vroegsignalering.	'Warme' overdracht van risicokinderen van naar basisschool.				
	Professionele uitvoering leerplicht en leerplicht administratie	De uitvoering van de leerplichttaken, de RMC functie en de leerlingadministratie onderbrengen bij Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten	Coördinator Jeugd; Regionaal ambtelijk overleg Jeugd en Onderwijs.	Kosten opgenomen in de begroting van de gemeenten in de Hoeksche Waard van 2008 en volgende jaren		Vorbereiding najaar 2007, Ingang 1 januari 2008
Direct opvolging	Per kwartaal nagaan of/waar er wachtlijsten zijn en op basis van de uitkomst daarvan afspraken maken met bestaande of nieuwe instellingen voor jeugdhulpverlening	Elk kind kan binnen een maand worden geplaatst	Coördinator Jeugd			
	In het convenant afspraken vastleggen over de acute gevallen en hiervoor een eenvoudige procesbeschrijving opstellen	Procesbeschrijving Afspraak in convenant				
	Realiseren van een reboundvoorziening in de HW					Gereed
	Realiseren van onderwijsvoorziening in de Rebound voorziening	Onderwijskundige ondersteuning van de kinderen in de rebound voorziening	Coördinator Jeugd; Regionaal ambtelijk overleg Jeugd en Onderwijs			
Acties Opvoedingsondersteuning Preventie	In elke gemeente is opvoedingsondersteuning					Gereed
	Snelle interventies bij risicogezinnen		Regionaal ambtelijk overleg Jeugd/ Provincie/Careyn Midden			

	Project Stevig Ouderschap		Regionaal ambtelijk overleg Jeugd Provincie/Careyn/regionaal ambtenaar Zorg			
Acties Repressief	Project gericht op verminderen overlast	Vermindering overlast		€ 10.000,00 beschikbaar vanuit RAS		
	Inzet Jeugd Preventie Team (JPT)	Bijdrage van JPT aan kinderen die in de justitiële keten (dreigen) komen		€ 30.000,00 aanvullende financiering voor ZHZ van Provincie		Gereed
	Inzet bureau HALT	Bijdrage van Halt ter voorkoming dat kinderen verder in de justitiële keten komen				Gereed
	Ontwikkelen van een regionale methodische aanpak voor het terugdringen van overlast waarin aandacht is voor het aantal first-offenders, licht criminele jongeren en veelplegers	Terugdringen van overlast veroorzakers criminele jongeren en veelplegers	Coördinator Jeugd Regionaal ambtelijk overleg Jeugd, beleidsmedewerkers veiligheid en politie			
	Ontwikkelen van een registratie- en signaleringssysteem (aansluiten bij signaleringssysteem hulpverlening)		Provincie maakt met Bzj en jeugdzorginstellingen afspraken over sluitende aanpak			
	Afspraken maken over informatieoverdracht tussen justitie en hulpverlenende instellingen					
	De provincie zorgt voor een sluitende aanpak door BJ en de jeugdzorginstellingen bij het					

	begeleiden van jeugdige delinquenten					
	Er wordt een ouder/gezinswerker aangesteld en gekoppeld aan de jeugdreclassering		Provincie			
Het versterken van de arbeidsmarkt-positie van jongeren	Minder jongeren verlaten het onderwijs zonder startkwalificatie; Meer stage plaatsen voor jongeren beschikbaar			€ 5.000,00 beschikbaar vanuit provincie ZH		